

สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาทักษะปฏิบัติขับร้องตะวันตก ของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย Conditions and Problems of Instructional Management in Practical Skills in Western Vocal Course in Higher Education'Institutions in Thailand

สุธาสินี ถีระพันธ์¹ และ ณรงค์รัชช วรรณมิตร²
Suthasinee Theerapan¹ and Narongruch Woramitmitree²

Article History

Received : January 27, 2020

Revised : April 30, 2020

Accepted : May 7, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาทักษะปฏิบัติขับร้องตะวันตกของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย 2) เสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาทักษะปฏิบัติขับร้องตะวันตกของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์และการสังเกตการสอนของอาจารย์ผู้สอนรายวิชาทักษะปฏิบัติขับร้องตะวันตกที่สังกัดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย จำนวน 10 คน ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยนำข้อมูลเชิงเนื้อหาที่ได้ มาทำการวิเคราะห์และสรุปสังเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอด้วยวิธีการพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาทักษะปฏิบัติขับร้องตะวันตกใช้หลักการและวิธีการสอน 3 รูปแบบ คือ การขับร้องแบบประเพณีนิยม (Traditional Classical Singing) การขับร้องแจ๊ส (Jazz Singing) และการขับร้องละครเพลง (Musical Theater Singing) ปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอน คือ การใช้แรงพุงเสียงในการขับร้อง ผู้เรียนในชั้นปีเดียวกันมีทักษะแตกต่างกัน อาการเจ็บป่วยของผู้เรียน ความแตกต่างของระยะเสียงในเพศชายกับเพศหญิง และมีสถานที่ฝึกซ้อมไม่เพียงพอต่อผู้เรียน ซึ่งแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย เลือกวิธีสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสดงการขับร้องและเข้าชมการแสดง ส่งเสริมการวิจัยทางดนตรีศึกษาและจัดสัมมนาทางวิชาการเกี่ยวกับการสอนขับร้องตะวันตก

คำสำคัญ : สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน ; รายวิชาทักษะปฏิบัติขับร้องตะวันตก ; สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

¹ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาดุริยางคศิลป์ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, Doctoral Student in Department of Music, College of Music, Mahasarakham University

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, Assistant Professor, College of Music, Mahasarakham University

ABSTRACT

The objectives of this research have included two aspects. First, to study conditions and problems of instructional management of Western vocal skills training in Thailand's Higher Education Institutions. Second, to suggest directions for developing instructional management of Western vocal skill training by interviewing and observing in class teaching of 10 instructors who are working under State Higher Education Institutions. Research method is applying qualitative research with content analysis, summary and synthesis, as well as descriptive presentation.

Research findings suggest that in class teaching in Western vocal training applies principles instructional methods of three subjects including Traditional Classical Singing, Jazz Singing and Musical Theatre Singing. Problems of instructional management are included breath support for singing, the different abilities and skills of singing students in one class, sickness of students, difference in vocal distance between males and females, and the insufficient vocal practicing rooms.

Keywords : Conditions and Problems in Instructional Management ; Practical Skills in a Western Vocal Course ; Higher Education Academies in Thailand

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพ สามารถปฏิบัติงานในสายอาชีพของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเมื่อพิจารณาร่วมกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 นั้น เป็นการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการคิด ทักษะการตรวจสอบการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เรียนรู้จากประสบการณ์ที่ได้รับและทักษะการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม (Office of the National Economics and Social Development Council, 2019)

การสอนขับร้อง เป็นการสอนในลักษณะการสอนทักษะปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วนที่สำคัญ คือ ผู้สอน ผู้เรียน หลักสูตร ในการจัดการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวก คล้ายกับการจัดการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติทั่วไป นอกเหนือจากการพัฒนาทักษะจากตำราและทฤษฎีแล้ว ยังจำเป็นต้องมีการพัฒนาทักษะโดยใช้กิจกรรมเสริมเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดความรู้และประสบการณ์ Houyhongthong (2016) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอนขับร้อง ว่าการพัฒนาทักษะทางด้านการขับร้องจะต้องประกอบด้วย การพัฒนาทักษะจากตำราและทฤษฎี การพัฒนาทักษะจากประสบการณ์ของครูผู้สอน และการพัฒนาทักษะโดยใช้กิจกรรมเสริม เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดความรู้และประสบการณ์ เช่น การขับร้อง การเต้น และการแสดงออก รวมไปถึงการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในระหว่างการแสดง เป็นต้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าว หากมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนขับร้องตะวันตกของสถาบันอุดมศึกษา จะช่วยส่งเสริมนิสิตเป็นผู้ที่มีความรู้และมีทักษะการขับร้องที่ดี สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้จริง และมีทักษะแห่งอนาคต สามารถตอบสนองการพัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้

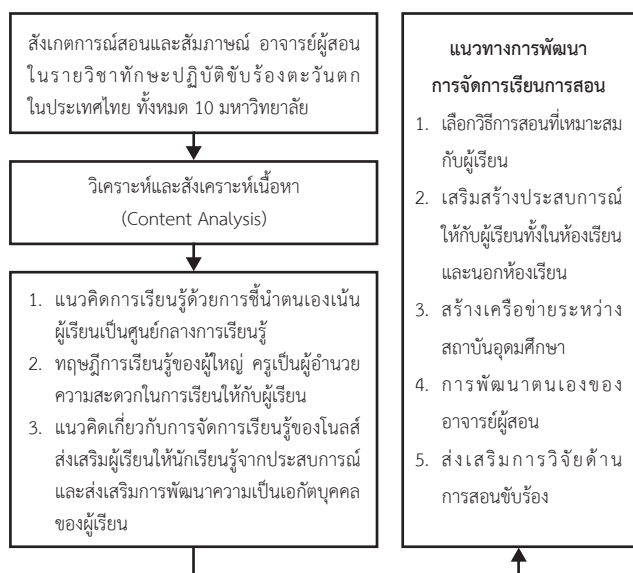
ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาทักษะปฏิบัติขับร้องตะวันตกของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย เพื่อทราบถึงสภาพและปัญหาในปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาดังกล่าว และข้อเสนอแนะของอาจารย์ผู้สอน เพื่อวิเคราะห์ สรุป และนำเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาทักษะปฏิบัติขับร้องตะวันตกของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ให้มีความเหมาะสมและมีความทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบัน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาทักษะปฏิบัติขับร้องตะวันตกของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย
2. เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาทักษะปฏิบัติขับร้องตะวันตกของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยอาศัยหลักการจัดการเรียนรู้ทั่วไปที่มีองค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอน คือ หลักสูตร ผู้สอน วิธีการจัดการเรียนการสอน การวัด ประเมินผล สื่อและอุปกรณ์ และปัญหาในการจัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาทักษะปฏิบัติขั้นรับรองตะวันตกของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย โดยอาศัยแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แนวคิดการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง (Knowles, 1984) ทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ (Knowles, 1995) และแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของโนลส์ (Knowles, 1980) ซึ่งสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้เลือกบุคคลากรผู้ให้ข้อมูล โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกอาจารย์ผู้สอนรายวิชาทักษะปฏิบัติขั้นรับรอง สาขาคณะศึกษาศาสตร์ ที่สังกัดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย ทั้งหมด 10 มหาวิทยาลัย ได้แก่ สถาบันดนตรีกลายวิวัฒนา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยพายัพ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยศิลปากร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสังเกตการสอนและแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (Structured Interview) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งแบบสัมภาษณ์นั้น ได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ และข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมดนั้น ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ จากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 3 ท่าน (IOC = 0.96)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ (Interview) และการสังเกตการสอน (Observation) ด้วยตนเอง โดยใช้ระยะเวลาในการดำเนินการเก็บข้อมูล 1 ปี ตั้งแต่เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2561 ถึง เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2562

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลให้เป็นไปตามหลักการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาทักษะปฏิบัติขั้นรับรองตะวันตกของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย จากนั้นนำข้อมูลมาสรุปสังเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอผลการวิจัยในเชิงพรรณนาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาทักษะปฏิบัติขั้นรับรองตะวันตกของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

สรุปผลการวิจัย

1 สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาทักษะปฏิบัติขั้นรับรองตะวันตกของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดการเรียนการสอนทั้งหมด 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ และด้านปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ด้านหลักสูตรที่ใช้ในการเรียนการสอน

การสอนขั้นรับรองตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยของรัฐบาลนั้น สามารถแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มหลักสูตร คือ 1) หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต 2) หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต 3) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต และ 4) หลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต ซึ่งลักษณะการสอนที่พบในส่วนมากจะเป็น

การสอนขับร้องตะวันตกในรูปแบบการขับร้องคลาสสิก (Classical Singing) หรือ การขับร้องแบบประเพณีนิยม (Traditional Classical Singing) การขับร้องแจ๊ส (Jazz Singing) และการขับร้องละครเพลง (Musical Theater Singing)

1.2 ด้านอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้สอนทุกท่านจบการศึกษาทางด้านดนตรีและการขับร้องตะวันตกจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศ มีผลงานทางด้านการสอน ผลงานทางด้านวิชาการ และมีผลงานทางด้านการขับร้องที่โดดเด่น ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการขับร้องตะวันตกในประเทศไทย

1.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน

1.3.1 การเตรียมการสอน (Preparation Stage)

1) วางแผนการจัดการเรียนการสอนและทบทวนปัญหาในการขับร้องของผู้เรียนในทุกภาคการศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ในการกำหนดบทเพลงให้เหมาะสมกับผู้เรียนและติดตามพัฒนาการของผู้เรียน

2) กำหนดเกณฑ์การผ่านรายวิชาตลอดภาคการศึกษา คือ การเข้าห้องเรียน พัฒนาการในห้องเรียน การเข้าชมการแสดง การทดสอบกลางภาคและการทดสอบปลายภาค

3) กำหนดบทเพลงให้กับผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นปี ซึ่งผู้สอนจะกำหนดเพลงให้กับผู้เรียนประมาณ 2-4 เพลงต่อภาคการศึกษา โดยคำนึงถึงความเหมาะสมในระดับการเรียนดังนี้

3.1) การขับร้องแบบประเพณีนิยม (Traditional Classical Singing)

ในการสอนการขับร้องแบบประเพณีนิยมหรือการขับร้องเพลงคลาสสิกนั้น ผู้สอนทุกท่านใช้แบบฝึกเสียงตามเทคนิคเบลคันโต (Bel canto) หรือ เรียกว่าเป็นเทคนิคการขับร้องอย่างประณีตและสวยงามในการสอนเป็นหลัก โดยการเลือกเพลงให้กับผู้เรียนในขั้นต้น ผู้สอนจะเลือกใช้บทเพลงอย่างง่าย ที่เป็นบทเพลงในยุคคลาสสิก และยุคบาโรกที่เป็นภาษาอังกฤษหรือภาษาอิตาเลียน เช่น Twenty four, Have you seen but a white lily grow, Caro mio ben, An die Musik, Heiden roslein, seligkeit เป็นต้น และเมื่อถึงขั้นกลางและขั้นสูง ผู้สอนจะเลือกเพลงที่เป็นลักษณะอุปรากร (Opera Aria) ให้เหมาะสมกับความถนัดในด้านภาษาของผู้เรียน เช่น เพลง Art songs ภาษาอังกฤษ อิตาลี เยอรมัน ฝรั่งเศส และ Opera Aria ของ Handel, Mozart เป็นต้น

3.2) การขับร้องแจ๊ส (Jazz Singing)

ในการเรียนขับร้องในรูปแบบแจ๊สนั้น ผู้สอนใช้แบบฝึกเสียงของ

วิธีการขับร้องในรูปแบบคลาสสิกตะวันตก เพื่อให้ผู้เรียนขับร้องในขั้นต้นได้ฝึกฝนการใช้เสียง การควบคุมลมหายใจ (Breathing Control) และการเปล่งเสียง (Sound Production) นำมาประยุกต์ใช้ในการขับร้องบทเพลงแจ๊สได้ ซึ่งการเลือกเพลงกับผู้เรียนในขั้นต้นนั้น ผู้สอนเลือกบทเพลงแจ๊สอย่างง่าย เช่น Fly me to the moon, All of me, Misty และ The nearness of you เป็นต้น และเมื่อถึงขั้นกลางและขั้นสูงผู้สอนจะเลือกบทเพลงแจ๊สที่มีความยากและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เช่น Lullaby of Birdland, Caravan, In A Sentimental Mood, I meant you, Desafinado, My favorite thing, Wave และ Alice in wonderland เป็นต้น อีกทั้งฝึกฝนเทคนิคการดัน (Improvisation) เพื่อสร้างทำนองให้มีความแปลกใหม่ ซึ่งนักร้องแจ๊สมักเรียกว่า การสแกท (scat)

3.3) การขับร้องละครเพลง (Musical Theater Singing)

สำหรับการสอนขับร้องละครเพลง ผู้สอนใช้วิธีการฝึกเสียงเช่นเดียวกับการสอนขับร้องเพลงคลาสสิก ผู้สอนได้เลือกบทเพลงกับผู้เรียนขั้นต้น เช่น Some enchanted evening from South Pacific, If ever I would leave you from Camelot, The sound of Music from The sound of Music และ My favorite things from The sound of Music เป็นต้น ในขั้นกลาง เลือกเพลงที่มีช่วงเสียงที่กว้างมากขึ้น เช่น Wishing you were somehow here again from The Phantom of the Opera, Memory from Cats, I could have danced all night from My fair lady, On the street where you live from My fair lady และ Close every door from Joseph and the amazing Technicolor Dream coat และในขั้นสูง เลือกเพลงที่มีช่วงเสียงกว้างและมีความซับซ้อนมากขึ้น เช่น Think of me from The Phantom of the Opera, On my own from Les Misérables, I dreamed a dream from Les Misérables, This is the moment from Jekyll & Hyde, The impossible dream from Man of La Mancha และ Why god why? From Miss Saigon เป็นต้น

ภาพที่ 2 ชั้นเรียนรายวิชาขับร้องคลาสสิก
คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ที่มา: Theerapan (2019)

1.3.2 วิธีการสอน (Teaching Methodology)

ในหลักสูตรการสอนขับร้องตะวันตก ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทยนั้น กำหนดให้ผู้เรียน ต้องเรียน 1-1.30 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ ซึ่งในการสอนแต่ละครั้ง ผู้สอน ได้แบ่งเนื้อหาการสอนให้ครอบคลุม ได้แก่ การอบอุ่นเสียง (Vocalization) และการขยายกล้ามเนื้อเสียง (Vocal folds stretching) ใช้เวลาประมาณ 15-20 นาที ทบทวนการบ้านและฝึกฝนเทคนิค ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที นำเทคนิคเข้าสู่บทเพลง (Repertoire) และการตีความเพลงรวมถึงการออกเสียงภาษา (Diction) ใช้เวลาประมาณ 25-30 นาที เป็นต้น ซึ่งในขณะเรียน ผู้สอนจะสอบถามถึงอาการทางร่างกายของผู้เรียนอยู่เสมอ เพื่อปรับการเรียนให้เหมาะสมกับผู้เรียนและระวังอาการบาดเจ็บ ขณะขับร้องให้กับผู้เรียน อีกทั้งเลือกใช้วิธีการอธิบายที่เข้าใจง่าย เน้นให้ผู้เรียนสามารถขับร้องอย่างเป็นธรรมชาติ

1.3.3 เทคนิคการสอน (Technical of Teaching)

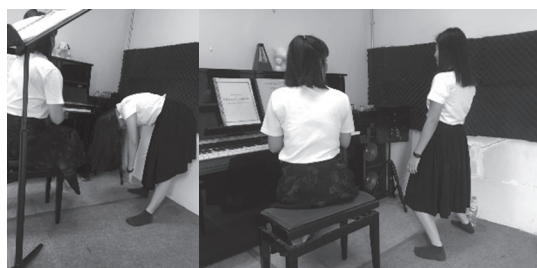
ผู้สอนทุกท่านเน้นสอนวิธีการควบคุมลมหายใจ (Breathing Control) เพื่อนำมาเป็นแรงพุงเสียงหรือการสนับสนุนเสียง ในการขับร้อง (Supporting) ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้เรียนต้องคำนึงถึง เนื่องจากถ้าหากแรงพุงเสียงไม่แข็งแรงมากพอ จะไม่สามารถทำให้ กระบวนการสร้างเสียงสำหรับการขับร้องนั้นสมบูรณ์ได้ อีกทั้งสอน การวิเคราะห์การออกเสียงภาษา โดยใช้สัทอักษรสากล (International Phonetic Alphabet) การแปลความหมายเพลง เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจบทเพลงมากยิ่งขึ้นและสามารถออกเสียงภาษา ได้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษามากที่สุด

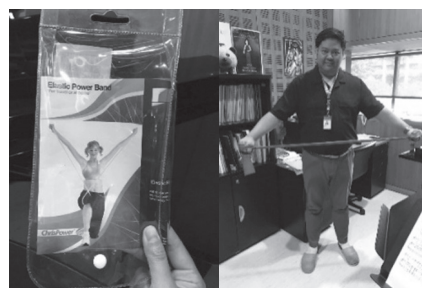
ภาพที่ 3 แบบฝึกหัดสร้างเสียงกังวาน
ที่มา: Tiwtong (2019)

ภาพที่ 4 แบบฝึกการผ่อนคลายกล่องเสียง (Vodeling technique)
ที่มา: Kemasingki (2018)

ภาพที่ 5 เทคนิคการฝึกร้องเสียงสูงโดยใช้วิธีการย่อตัว
ที่มา: Arkasuwan (2018)

ภาพที่ 6 ประยุกต์ใช้อุปกรณ์สำหรับออกกำลังกาย (Elastic Band) ในการสอนเรื่องการใช้แรงพุงเสียง (Supporting)
ที่มา: Kemasingki (2018)

1.4 ด้านการวัดผลประเมินผล (Assessment)

ผู้สอนมีการบันทึกหลังการสอนเพื่อติดตาม ผลการสอนทุกครั้ง และประเมินการผ่านรายวิชาทักษะปฏิบัติ ขับร้องตะวันตก โดยกำหนดให้ผู้เรียนจัดการแสดงเดี่ยวเพื่อ ประเมินผลในแต่ละภาคการศึกษา

ภาพที่ 7 การสอบปฏิบัติขับร้องตะวันตก
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ที่มา: Theerapan (2019)

1.5 ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้

ผู้สอนส่วนมากใช้สื่อ YouTube, Google ในการยกตัวอย่างเพลง และใช้แบบฝึกหัด Vuccai, Concone, Panofka, Sieber, Trinity Playback ในการสอน และใช้หนังสือหรือโน้ตเพลงในการสอนในรูปแบบต่างๆ เช่น การสอนขับร้องแจ๊ส ใช้หนังสือ Jazz Real Book, Latin Real Book หนังสือการร้องโซโล (Solo) ของนักร้องแจ๊สชื่อดัง และแบบฝึกหัดการดันสด (Improvise) ของ Bob Store การสอนขับร้องคลาสสิกและละครเพลง ใช้หนังสือ Standard vocal literature, 28 Italian song and Aria หนังสือโน้ตเพลงในประเภท Art songs และหนังสือโน้ตเพลงประเภท Opera Aria เป็นต้น และผู้สอนศึกษาหนังสือ ตำราจากต่างประเทศเกี่ยวกับวิธีการขับร้องและกายวิภาคศาสตร์สำหรับการขับร้องเพื่อประยุกต์ใช้ในการสอนขับร้อง

1.6 ด้านปัญหาในการจัดการเรียนการสอน

1.6.1 ด้านผู้เรียน

- 1) ผู้เรียนไม่สามารถใช้ลมหายใจมาเป็นแรงพุงเสียง (Supporting) ได้อย่างแข็งแรงเท่าที่ควร
- 2) ผู้เรียนมีอาการตึงเกร็งในร่างกายร่วมด้วยขณะขับร้อง จึงทำให้ใช้ลมในการขับร้องไม่ดีเท่าที่ควร
- 3) ผู้เรียนไม่ทบทวนบทเรียน หรือทบทวนบทเรียนไม่มากเท่าที่ควร จึงทำให้แผนการสอนล่าช้าและคลาดเคลื่อนออกไป
- 4) ผู้เรียนที่อยู่ในชั้นปีเดียวกันมีระดับทักษะที่ไม่เท่ากัน
- 5) ผู้เรียนเกิดความเครียดในการเรียนเนื่องจากในหลักสูตรของแต่ละสถาบันมีวิชาที่เกี่ยวข้องหลากหลายวิชา จึงทำให้ผู้เรียนต้องเรียนหลายวิชาและทำให้เกิดความเครียด
- 6) อาการป่วยของผู้เรียนส่งผลต่อการเรียนขับร้อง
- 7) ปัญหากรดไหลย้อนส่งผลต่อการเรียนขับร้องและการขับร้อง เนื่องจากจะทำให้เกิดปัญหาเสียงมีลมหายใจแทรก
- 8) ผู้เรียนทำงานเป็นนักร้องอาชีพในเวลากลางคืนมากเกินไป ทำให้พักผ่อนไม่เพียงพอและเกิดปัญหาในการควบคุมลมหายใจขณะเรียนขับร้อง

1.6.2 ด้านผู้สอน

- 1) ผู้สอนที่เป็นผู้ชายพบอุปสรรคในการปฏิบัติขับร้องเป็นตัวอย่างให้กับผู้เรียนที่เป็นผู้หญิง เนื่องจากระยะเสียงของผู้หญิงกับผู้ชายมีความแตกต่างกัน

1.6.3 ด้านสิ่งสนับสนุนในการเรียนการสอน

1) สถาบันในเขตภูมิภาคต่างๆ บางสถาบันมีจำนวนของผู้เรียนมากเกินไปต่อผู้สอนหนึ่งคน จึงทำให้อัตราส่วนของผู้เรียนกับผู้สอนเกิดความไม่สมดุล และส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนในลักษณะการสอนทักษะปฏิบัติไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

2) สถาบันในเขตภูมิภาคต่างๆ ส่วนมากมีสถานที่ในการฝึกซ้อมไม่เพียงพอต่อผู้เรียน

2 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาทักษะปฏิบัติขับร้องตะวันตกของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาขับร้องตะวันตกของประเทศไทย ควรประกอบด้วย 5 ขั้นตอนหลักดังนี้

1. เลือกวิธีการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน สามารถส่งเสริมให้การจัดการเรียนการสอนขับร้องตะวันตกให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1.1 เลือกวิธีการฝึกฝนและบทเพลงในการขับร้องให้เหมาะสมกับทักษะของผู้เรียน ไม่ควรเลือกบทเพลงที่ยากจนเกินไป เนื่องจากจะทำให้ผู้เรียนข้ามขั้นตอนพื้นฐานที่สำคัญและทำให้การพัฒนาทักษะไม่เป็นไปตามขั้นตอนเท่าที่ควร

1.2 สถาบันควรมอบหมายการสอนในรายวิชาขับร้องตะวันตกให้ผู้สอนที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญในด้านการขับร้อง มีจิตวิทยาและมีทัศนคติที่ดีด้านการสอน รู้หลักการขับร้องมาตรฐานสากลอย่างถูกต้อง

2. เสริมสร้างประสบการณ์ในการขับร้องให้กับผู้เรียนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ดังนี้

2.1 ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ในการแสดงการขับร้องตะวันตกอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยกำหนดการสอบปฏิบัติขับร้องในลักษณะการแสดงจริง จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากการปฏิบัติจริง

2.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าชมการแสดงการขับร้องตะวันตกที่มีการจัดการแสดงอยู่ในประเทศไทยอย่างสม่ำเสมอ หรือเข้าชมการแสดงการขับร้องตะวันตกในต่างประเทศเมื่อมีโอกาส จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การแสดงการขับร้องจากประสบการณ์จริง

2.3 สถาบันควรส่งเสริมและสนับสนุนการจัดโครงการเกี่ยวกับการขับร้องตะวันตก หรือโครงการที่สามารถบูรณาการในรายวิชาขับร้องตะวันตกอย่างสม่ำเสมอ

3. สร้างเครือข่ายระหว่างบุคลากร นิสิต/นักศึกษา ของสถาบันอุดมศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนขับร้องตะวันตก โดยการจัดสัมมนาทางวิชาการ การเข้าค่ายร่วมกัน หรือจัดการแสดง

คอนเสิร์ตร่วมกันปีละหนึ่งครั้ง เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในด้านประสบการณ์ทางด้านการขับร้อง

4. อาจารย์ผู้สอนควรพัฒนาตนเองในด้านการขับร้องและการสอนขับร้องอยู่เสมอ ควรศึกษาวิธีการสอนขับร้องตะวันตกเพิ่มเติมจากหนังสือ ตำรา หรือสื่อออนไลน์ YouTube, Google ที่ในปัจจุบันนี้มีความรวดเร็วและทันสมัยอย่างมาก

5. ส่งเสริมการวิจัยทางดนตรีศึกษา โดยเฉพาะศาสตร์ในด้านการสอนขับร้อง โดยส่งเสริมให้ผู้สอนคิดค้นวิธีการสอนที่แปลกใหม่ด้วยการวิจัย เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการขับร้องตะวันตกให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาขับร้องตะวันตกของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย พบว่า การสอนขับร้องตะวันตกของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยเป็นการสอนในรูปแบบการขับร้องแบบประเพณีนิยม (Traditional Classical Singing) การขับร้องแจ๊ส (Jazz Singing) และการขับร้องละครเพลง (Musical Theater Singing) ซึ่งในแต่ละรูปแบบการขับร้องจะใช้หลักการฝึกเสียงตามเทคนิคเบลคันทอ (Bel canto) เป็นหลัก เพื่อฝึกฝนการใช้เสียงและการใช้ร่างกายในการขับร้อง ซึ่งในหลักสูตรของแต่ละสถาบันนั้น ผู้เรียนจะต้องเรียนขับร้อง 1-1.30 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ ซึ่งใน 1 ชั่วโมงนั้น ผู้สอนมีเนื้อหาในการสอน คือ การอบอุ่นเสียง (Vocalization) และการขยายกล้ามเนื้อเสียง (Vocal folds stretching) ใช้เวลาประมาณ 15-20 นาที ทบทวนการบ้านและฝึกฝนเทคนิค ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที นำเทคนิคเข้าสู่บทเพลง (Repertoire) และการตีความเพลงรวมถึงการออกเสียงภาษา (Diction) ใช้เวลาประมาณ 20-25 นาที เป็นต้น ซึ่งผู้สอนส่วนมากใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนขับร้องให้กับผู้เรียนในแบบตัวต่อตัว เพื่อสังเกตและปรับแก้ไขการขับร้องของผู้เรียนในแต่ละคน ในการประเมินผลในรายวิชา ผู้สอนมีการบันทึกหลังการสอน เพื่อติดตามพัฒนาการและมอบหมายการฝึกระหว่างสัปดาห์ให้กับผู้เรียน มีการจัดการแสดงในชั้นเรียน (Performance class) สัปดาห์ละ 1 ครั้ง และกำหนดให้ผู้เรียนจัดการแสดงเดี่ยวทุกภาคการศึกษา โดยประเมินทักษะการขับร้อง ในด้านเทคนิคการขับร้อง การตีความบทเพลง การถ่ายทอดอารมณ์เพลง ความชัดเจนของภาษา และความจำในส่วนของปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่พบ ได้แก่ การฝึกฝนทักษะการขับร้องของผู้เรียน การดูแลรักษาสุขภาพของผู้เรียน ความแตกต่างของระยะเสียงในผู้ชายกับผู้หญิง จำนวนผู้เรียน

มากเกินไปต่อผู้สอนหนึ่งคน และสถานที่ฝึกซ้อมไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Getput (2015) ได้สรุปผลการวิจัย เรื่อง การสืบทอดดนตรีเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแนวคิดของครุฑุขภู พนมมยงค์ พบว่า ด้านการถ่ายทอดการขับร้องคลาสสิก มีขั้นตอน ดังนี้ 1) การใช้ภาษาในการสอนบทเพลง 2) การส่งเสริมสุขวิทยาในการขับร้อง 3) เทคนิคการเลือกอาหารและยาเพื่อรักษาคุณภาพเสียง 5) การสอนด้วยความสนุกและมีความสุข 6) การใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย 7) การสืบทอดโดยตรงแบบตัวต่อตัว 8) การสืบทอดผ่านการแสดง และ 10) การสืบทอดให้ลูกศิษย์เป็นทั้งคนเก่งและคนดี และยังสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของโนลส์ (Knowles, 1980) โดยมีความเชื่อว่า ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้มากหากมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีอิสระที่จะเรียนในสิ่งที่ตนต้องการด้วยวิธีการที่ตนพอใจ และมนุษย์ทุกคนมีลักษณะเฉพาะคน จึงควรได้รับการส่งเสริมในการพัฒนาความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง

2. ผลการนำเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาขับร้องตะวันตก โดยวิธีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้ พบว่า การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาขับร้องตะวันตกของประเทศไทย ควรประกอบด้วย 1) การเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสม 2) การเสริมสร้างประสบการณ์ในการขับร้องให้กับผู้เรียนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน 3) สร้างเครือข่ายระหว่างบุคลากร นิสิต/นักศึกษา ของสถาบันอุดมศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนขับร้องตะวันตก 4) การพัฒนาตนเองของอาจารย์ผู้สอนในด้านการขับร้องและการสอนขับร้อง 5) ส่งเสริมการวิจัยทางดนตรีศึกษา โดยเฉพาะศาสตร์ในด้านการขับร้องตะวันตก ซึ่งสอดคล้องกับ Office of the National Economics and Social Development Council (2019) ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) ที่มีเป้าหมายสร้างสังคมไทยให้ก้าวไปสู่สังคมในศตวรรษที่ 21 ที่เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ มีการจัดการความรู้ที่ดี ให้ผู้เรียนมีทักษะความรู้ความสามารถตามมาตรฐานวิชาชีพ สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพสถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรได้อย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน อีกทั้งครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐาน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาขับร้องตะวันตกของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย เป็นแนวทางที่ส่งเสริมและพัฒนาทักษะการขับร้องให้กับนิสิตระดับปริญญาตรี หากนำแนวทางนี้ไปใช้กับกลุ่มประชากรอื่น เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มนักเรียน หรือกลุ่มปฐมวัย ควรเลือกประยุกต์ใช้วิธีการสอนให้เหมาะสมกับกลุ่มวัย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาและพัฒนากาการจัดการเรียนการสอนทักษะดนตรีระดับอุดมศึกษาในด้านการขับร้อง หรือด้านเครื่องดนตรีอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนดนตรีในระดับอุดมศึกษา

2. ควรมีการศึกษาและพัฒนากาการสอนเพื่อส่งเสริมการสอนขับร้องให้แก่กลุ่มประชากรอื่น ๆ เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มนักเรียนและกลุ่มเด็กปฐมวัย โดยต้องประยุกต์ขั้นตอนในรูปแบบให้เหมาะสมกับกลุ่มอายุนั้น

References

- Arkasuwan, L. (2018, 9 October). Withī sōṅ khaprōṅ tawantok khoṅ sathāban ‘udomsuksā nai prathēt Thai [Teaching Method of Western Vocal Course in Higher Education Academies in Thailand]. Instructor, Faculty of Music and Performing Arts, Burapha University, [Interview].
- Getput, T. (2015). *Kān sūphōṭ dontri phūā phatthana khunnaphāp chīwit tām næōkhīt khoṅ khruḍutsadī Banomyong* [An Analysis of Music for Developing the quality of life according to Doochsadee Banomyong's concepts] (Master of education thesis). Chulalongkorn University, Thailand.
- Houyhongthong, S. (2016). *Kānsuksā kānphatthana thaksa dān kān rōṅphlēṅ khoṅ sinlapin nai khāi mōnō miosik* [Education to Develop Singing Skills of Artists in Mono Music]. *VRU Research and Development Journal*, 11(3), 341-348.
- Kemasingki, P. (2018, 10 August). Withī sōṅ khaprōṅ tawantok khoṅ sathāban ‘udomsuksā nai prathēt Thai [Teaching Method of Western Vocal Course in Higher Education Academies in Thailand]. Instructor, College of Music, Mahidol University, [Interview].
- Knowles, M. S. (1995). *Designs for Adult Learning*. Los Angeles: Alexandria, Va. : ASCD.
- Knowles, M. S. (1984). *Self-directed learning: A neglected species*. Houston: Gulf Publishing Company.
- Knowles, M. S. (1980). *The Modern Practice of Adult Education : From Pedagogy to Andragogy*. New York: The Adult Education Company.
- Office of the National Economics and Social Development Council. (2019). *Yutthasāt chāt raya yīsip pī PhōṭSō. 2019 - 2037* [The 20-Year National Strategy from 2019- 2037]. Retrieved November 2019, from <http://nscr.nesdb.go.th>
- Tiwtong, D. (2019, 3 February). Withī sōṅ khaprōṅ tawantok khoṅ sathāban ‘udomsuksā nai prathēt Thai [Teaching Method of Western Vocal Course in Higher Education Academies in Thailand]. Instructor, Faculty of Fine and Applied Arts, Chulalongkorn University, [Interview].